

Нововведення

ЗРІСТ ПОДАТКІВ, ЗАРПЛАТ, ТАРИФИ ТА НОВІ ПРАВИЛА ДЛЯ ФОПІВ: ЩО ЗМІНІТЬСЯ З 1 СІЧНЯ 2022 РОКУ

"МІНІМАЛКА" ЗРОСТЕ ЛИШЕ НА 3%

Закон "Про державний бюджет на 2022 рік", який Верховна Рада ухвалила 2 грудня, передбачає підвищення соціальних стандартів. Проте відбудеться це не одразу. Майже весь 2022 рік "мінімалка" становитиме 6 500 грн на місяць - такою вона стала 1 грудня 2021 року. Тоді мінімальна зарплата зросла на 500 грн. Нове її підвищення заплановане на жовтень 2022 року - на 200 грн, або 3% до 6 700 грн. Наступного разу "мінімалка" збільшиться 1 січня 2023 року - до 7 176 грн.

ЩО З ПРОЖИТКОВИМ МІНІМУМОМ

Як і мінімальна зарплата, прожитковий мінімум для працездатних осіб зріс 1 грудня 2021 року - до 2 481 грн. Таким же він буде і з січня 2022 року.

З 1 грудня загальний прожитковий мінімум підвищився до 2 393 грн, для дітей віком до шести років - до 2 100 грн, від 6 до 18 років - до 2 618 грн, а для осіб, які втратили працездатність, - до 1 934 грн.

У 2022 році заплановані два підвищення прожиткового мінімуму: у липні та грудні. Загальний показник 1 липня зросте до 2 508 грн, а 1 грудня - до 2 589 грн. Для працездатних осіб - до 2 600 грн та 2 684 грн відповідно.

Для дітей віком до шести років розмір прожиткового мінімуму з липня становитиме 2 201 грн, з грудня - 2 272 грн. Для дітей віком 6-18 років сума зросте до 2 744 грн та 2 833 грн відповідно.

Для осіб, що втратили працездатність, з 1 липня сума зросте до 2 027 грн, з 1 грудня - до 2 093 грн.

ЗАРПЛАТИ ЛІКАРЯМ ЗРОСТУТЬ

У держбюджеті-2022 передбачені кошти на збільшення оплати праці медиків. У головному кошторисі країни запроваджується показник мінімальної зарплати: 13,5 тис. грн - середнім медичним працівникам, 20 тис. грн - лікарям. За словами **глави МОЗ Віктора Ляшка**, крім підвищення з 1 січня 2022 року зарплати, медики зможуть інвестувати у власне житло.

Він підписав договір про співпрацю з державною компанією "Укрфінжитло", яка реалізує соціальні ініціативи у сфері нерухомості.

ПОДАТКИ ДЛЯ ФОПІВ

Зростання мінімальної зарплати та прожиткового мінімуму впливає на ставки податків для фізосіб-підприємців.

Єдиний соціальний внесок. Збільшення мінімальної зарплати з 1 грудня 2021 року до 6 500 грн позначиться на розмірі ЄСВ, адже ставка його нарахування залишається незмінною - 22%. Таким чином, з 1 січня 2022 року, як і з грудня 2021 року, мінімальний розмір ЄСВ на місяць становитиме 1 430 грн, а з 1 жовтня він зросте до 1 474 грн.

Максимальний розмір нарахованого ЄСВ (15 "мінімалок") на місяць з 1 грудня збільшений до 21 450 грн, а з 1 жовтня 2022 року він становитиме 22 110 грн.

При цьому ФОП подаватиме одну декларацію (про єдиний податок та ЄСВ), а не дві. У її складі буде звіт щодо ЄСВ.

Єдиний податок. Для ФОПів першої групи розмір єдиного податку на місяць у 2022 році становитиме 248,1 грн (не більше 10% від прожиткового мінімуму для працездатних осіб на 1 січня).

Для ФОПів другої групи - 1 300 грн (20% від "мінімалки"), для третьої групи - 5% доходу, або 3% доходу та ПДВ.

І про ФОПів, що працюють за загальною системою оподаткування. Їх доходи, отримані протягом календарного року від господарської діяльності, оподатковуються за ставкою 18% ПДФО та 1,5% військового збору від чистого доходу.

ОБОВ'ЯЗКОВІ КАСОВІ АПАРАТИ ДЛЯ ЧАСТИНИ ФОПІВ

З 1 січня 2022 року набуває чинності закон, відповідно до якого використання касових апаратів стане обов'язковим для ФОПів, які проводять розрахункові операції. Ця норма не стосуватиметься підприємців, які не проводять такі операції.

Бізнес, який отримує гроші від кінцевих покупців у формі готівки, жетонів, талонів або розрахунків з використанням банківських карток та інших платіжних систем, здійснює розрахункові операції. Якщо особа купить кілограм картоплі у ФОПа та проведе безготівковий розрахунок, це буде розрахункова операція. Якщо компанія замовить послугу з дослідження ринку картоплі у ФОПа, це не вважатиметься розрахунковою операцією, бо оплата буде здійснюватися у вигляді банківського переказу за реквізитами і відповідно до акта виконаних робіт.

В Україні зареєстровано близько 2 млн ФОПів, з яких 1,5 млн працюють за спрощеною системою оподаткування. За оцінками ДПС, касовий апарат знадобиться 10%, або 150 тис. підприємців, з яких понад 50 тис. уже використовують РРО.

Закон про обов'язкові касові апарати для ФОПів мав набути чинності ще 1 січня 2021 року. Проте в грудні 2020 року на тлі коронакризи та протестів ФОПів народні депутати відтермінували обов'язковість РРО/ПРРО на рік.

ШТРАФИ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАСТОСУВАННЯ РРО

Сума штрафу залежить від кількості незаконних розрахунково-касових операцій: перша - 100% від суми чека, друга та наступні - 150% від суми чека. Податківці уповноважені перевіряти використання РРО і штрафувати підприємців у разі виявлення порушень.

12 ПІДВИЩЕНЬ ВИПЛАТ ПЕНСІОНЕРАМ

На 2022 рік заплановано 12 етапів підвищення пенсій для різних категорій. Середньорічний розмір пенсії становитиме 4 533 грн.

1 січня 2022 року набуває чинності закон "Про статус та соціальний захист українців, які постраждали внаслідок чорнобильської катастрофи". У зв'язку з цим пенсійні виплати підвищать 39 481 особі.

З 1 січня мінімальні пенсійні виплати для осіб, які отримали інвалідність внаслідок участі в ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС, залежатимуть від групи інвалідності. Для першої групи інвалідності вони становитимуть 14,6 тис. грн, для другої - 9,5 тис. грн, для третьої - 7 тис. грн.

Крім того, з початку 2022 року підвищення на 9% від розміру пенсії передбачене для жінок віком понад 60 років. У жовтні уряд встановив, що із січня мінімальна пенсійна виплата кожному з непрацездатних батьків, дружині (чоловіку) захисників (захисниць), що загинули в зоні проведення АТО/ООС, становитиме не менше 7 800 грн.

У січні також зростуть пенсійні виплати для 65-річних осіб у зв'язку із зростанням "мінімалки".

З 1 грудня 2021 року, відповідно до зростання прожиткового мінімуму для непрацездатних, мінімальна пенсія становить 1 934 грн. Такою вона буде і з 1 січня 2022 року. З 1 липня вона зросте до 2 027 грн, а з 1 грудня - до 2 093 грн.

З 1 березня запланована індексація пенсій для майже 10 млн пенсіонерів. У 2022 році вона пройде для всіх пенсіонерів.

У березні повинні відбутися індексація компенсаційних виплат для пенсіонерів, старших за 75 років. Такі доплати встановили з 1 жовтня 2021 року. Для 75-річних пенсіонерів сума становитиме 400 грн, для 80-річних - 500 грн.

З жовтня запланована нова мінімальна пенсійна гарантія. Людина, старша за 70 років, яка має трудовий стаж 35 років (чоловік) або 30 років (жінка), отримуватиме не менше 3 тис. грн. Якщо стаж менший, мінімальна пенсійна виплата для цих категорій громадян визначатиметься пропорційно до стажу. За наявності страхового стажу в чоловіків 25 років, а в жінок 20 років вона становитиме мінімум 2 500 грн.

З жовтня пенсіонери віком 70-75 років отримають 300 грн доплати.

Щоб вийти на пенсію у 2022 році, потрібно відповідати таким вимогам.

- При досягненні 60-річного віку страховий стаж має становити понад 29 років.

- У 63 роки пенсіонерами зможуть стати ті, хто відпрацював 19-29 років.

- У 65 років зможуть піти на пенсію ті, хто мають загальний страховий стаж 15-19 років.

Кожного наступного року необхідна тривалість страхового стажу зростатиме на рік. З 1 січня 2028 року необхідний страховий стаж для призначення пенсії за віком після досягнення віку 60 років становитиме не менше 35 років.

Українцям, які мають стаж менше 15 років, пенсійні виплати не нараховуватимуться. Для них передбачена грошова допомога. Отримати її зможуть громадяни, дохід яких менший за прожитковий мінімум (2 481 грн у 2022 році).

Трудовий стаж можна докупити. Вартість місяця стажу становить 44% від розміру мінімальної зарплати.

ЯК ЗМІНЯТЬСЯ ПОДАТКИ

Так званий ресурсний закон, спрямований проти олігархів, містить і норми, що вплинуть на звичайних українців.

Він передбачає підвищення акцизів на алкоголь та інші продукти. Хоча ціни на підакцизні товари постійно зростають, розміри акцизів в Україні не переглядалися кілька років. Депутати вирішили підвищити всі **ставки акцизів** на алкоголь на 5%. Цю норму навряд чи можна назвати антиолігархічною, оскільки за таке підвищення заплатять споживачі.

Ще одна важлива зміна - **податок з продажу нерухомості**.

Наразі дохід від продажу одного об'єкта на рік не оподатковується, а продаж другого і наступних оподатковується за ставкою 5%. Це дозволяє забудовникам оптимізувати витрати, продаючи квартири фізичним, а не юридичним особам.

Ресурсний закон має закрити цю можливість. Відповідно до нього, дохід від продажу третього та наступних об'єктів нерухомості, проданих фізичною особою за рік, має оподатковуватися за стандартною ставкою - 18%.

До другого читання проєкту цю норму пом'яшили. Тепер сплачувати 18% податку доведеться не з усієї суми, отриманої від продажу нерухомості, а лише з різниці між сумою продажу та ціною, за яку нерухомість перейшла до продавця.

Оподаткуванню підлягають угоди, які передбачають перехід права власності на житловий будинок чи його частину; квартиру чи її частину; кімнату; гараж; садовий будинок та господарські споруди, землю під ними; земельну ділянку.

(продовження на 4-й стор.)